

România liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

Anul XVII nr. 4531

4 pagini — 20 bani

Simbătă 9 mai 1959

9 MAI

TELEGRAMĂ

Ministrul Apărării al U.R.S.S.,
Mareșal al Uniunii Sovietice
**RODION IAKOVLEVICI
MALINOVSKI**

MOSCOVA

Zlău de 9 Mai are pentru noi o dublă semnificație. În această zi, poporul nostru sărbătorește 82 de ani de la înfrângerea și zdrobirea nazismului și a fascismului german. În această zi, poporul nostru sărbătorește victoria asupra Germaniei naziste și a Japoniei militariste.

Poporul nostru își îndreaptă gândul de recunoștință spre popoarele războiului. În această zi, poporul nostru sărbătorește victoria asupra Germaniei naziste și a Japoniei militariste. În această zi, poporul nostru sărbătorește victoria asupra Germaniei naziste și a Japoniei militariste.

Secole întregi poporul nostru a dorit independența națională, a luptat cu dăruire pentru ea. Mil și mil de ani de luptă pentru ea. Mil și mil de ani de luptă pentru ea.

Din păcate, poporul nostru nu a putut să se bucure din plin de roadele dobândite prin groaza și jertfa de sânge. Burgheria și moșierimea, în frunte cu monarhia odioasă, și-au intensificat exploatarea poporului muncitor, au vândut la mezel independența care de abia fusese cucerită.

În momentul de față există condiții necesare în vederea elaborării unor măsuri care să ducă la înfrângerea atmosferei internaționale. Nici o posibilă în acest sens nu trebuie să fie ignorată. Experiența luptei comune pe care au dus-o marile puteri împotriva Germaniei naziste demonstrează că este pe deplin posibilă existența unor relații bune între aceste state mai cu seamă în timp de pace.

Victoria este o victorie comună. Victoriile sunt o victorie comună. Victoriile sunt o victorie comună. Victoriile sunt o victorie comună.

În lupta coalitiei antihitleriste pentru zdrobirea agresorilor fasciști, Uniunea Sovietică a dat principala contribuție.

După terminarea celui de al doilea război mondial, pe arena internațională au avut loc schimbări importante. Socialismul, sistem din care face parte și țara noastră, a devenit un sistem mondial. Sistemul mondial so-

cialist a devenit cheia independenței și suveranității fiecărui stat socialist, sprijinul de nădejde al mișcării de eliberare a popoarelor din țările coloniale, principala obstacol în calea noului plan de agresiune. Țările lagărului socialist și-au dezvoltat necontenit economia. Țara noastră, ca și celelalte state socialiste a obținut victorii economice importante, s-a transformat într-o putere industrială-gigantă.

Visurile generațiilor și generațiilor de oameni care au luptat pentru o viață mai bună, luminoasă, liberă au devenit o realitate abia după victoria înfrângerii nazismului și a fascismului în anul 1945, abia după ce — sub conducerea partidului marxist-leninist — masele celor ce muncesc au preluat puterea și au trecut la săvârșirea revoluției populare, transformată apoi în revoluție socialistă.

Victoriile epocale ale statelor socialiste nu sînt însă pe placul cercurilor imperialiste. Acestea au încercat și mai încearcă încă să întoarcă roata istoriei. Cercurile agresive occidentale folosesc în permanență planuri războinice, încearcă să împingă lucrurile spre dezlănțuirea unui nou război mondial.

Uneltirilor nebușite ale cercurilor agresive li se opun însă acțiunile hotărâte ale popoarelor. Momentul de față se caracterizează prin lupta care se duce în acest sens în vederea destinderii încordărilor internaționale, în vederea reglementării problemelor filiozice pe calea tratativelor. Elorziștii diplomației fasciste de Uniunea Sovietică și celelalte state socialiste sînt învinuate în aceste zile de noi succese. Conferința ministrilor de Externe care se va deschide la Geneva peste două zile trebuie să fie urmată înși cu necesitate de înfrînerea la nivel înalt. Numai în acest fel se poate asigura o rezolvare eficientă a problemelor arzătoare ale contemporaneității.

În momentul de față există condiții necesare în vederea elaborării unor măsuri care să ducă la înfrângerea atmosferei internaționale. Nici o posibilă în acest sens nu trebuie să fie ignorată. Experiența luptei comune pe care au dus-o marile puteri împotriva Germaniei naziste demonstrează că este pe deplin posibilă existența unor relații bune între aceste state mai cu seamă în timp de pace.

Aceste relații, între statele care au făcut parte din coaliția antihitleristă, ar trebui să fie înfrînerea încordărilor nu ar trebui prin urmare să fie ignorat. În acest sens propunerile sovietice recente oferă o soluție rațională pentru încheierea Tratatului de pace cu Germania și rezolvarea problemei Berlinului occidental. Faptul că intrarea de la Geneva va începe sub semnul aniversării Zilei Victoriei trebuie să constituie un avertisment pentru cei ce se încercă din nou să forțeze posibilitățile de reglementare a problemelor internaționale filiozice.

Ziua Victoriei constituie un simbol al victoriei obținute în lupta împotriva forțelor agresive. Or, astăzi, forțele pacii sînt mai puternice decît oricînd și vor fi și de o ripostă nimicitoare celor care ar încerca să aprindă din nou forța pustitoare a războiului.

Sărbătorind Ziua Independenței de Stat și Ziua Victoriei, poporul român cinstește memoria ostașilor romîni și ruși care și-au dat viața pentru independența Romîniei; își exprimă din nou recunoștința fierbinte față de fiul poporului sovietic căzuți în lupta pentru eliberarea Romîniei de sub jugul hitlerist, față de fiul poporului nostru care și-au dat viața în lupta pentru atingerea aceluiași țel. Animat de aceste sentimente, poporul român își exprimă hotărîrea de a lupta alături de popoarele statelor socialiste, alături de întreaga omenire progresistă pentru ca pacea să triumfe.

Cu prilejul celui de-a 14-a aniversării a Victoriei asupra Germaniei naziste, vă rog să primiți din partea mea și a personalului Forțelor Armate ale R. P. Romîne cele mai calde, roase felicitări.

Oamenii muncii din patria noastră poartă adîncă recunoștință poporului sovietic și glorioșelor sale forțe armate eliberatoare care, ducînd pe umerii lor greul războiului, au avut colul hotărîrii în obținerea victoriei asupra Germaniei hitleriste, creînd astfel condiții pozitive pentru țările din Europa, printre care și poporul român, să-și ia soarta în propriile mîini, să cucerească adevărata independență națională și să pășească pe drumul luminos al socialismului.

Prietenia și frăția de arme romîno-sovietică, cimentată pe cîmpul de luptă împotriva cîmpilor fasciști, se dezvoltă și se întărește neîncetat pe baza comunității de interese și feluri ale popoarelor noastre — construcia socialismului și comunismului și apărarea pacii.

Trăiască prietenia dintre popoarele romîne și sovietice și dintre armatele lor frățești!

Trăiască și să se întărească marea și puternică lăgar al socialismului, în frunte cu Uniunea Sovietică, bastionul pacii și securității popoarelor!

Ministrul Forțelor Armate
ale R. P. Romîne
general-colonel
LEONTIN SALAJAN

82 de ani de la proclamarea independenței de stat a Romîniei

Conf. univ.
Gh. Georgescu-Buzău

Trecuseră aproape două decenii de la încheierea statului național român, fîurit de popor la 24 ianuarie 1859 prin unirea Țării Romînești și Moldovei. Marele act istoric de la 24 ianuarie 1859, urmat de reformele înfrînute de domnitorul Alexandru Ioan Cuza și de primul său sfetnic Mihail Kogălniceanu a creat condițiile pentru dezvoltarea capitalismului în Romînia, ceea ce a constituit un progres. De acest progres a profitat însă burghez-moșierimea. Prin fîurirea noului stat s-a creat totodată acea forță puternică, necesară pentru atingerea celui mai important și anume obținerea independenței naționale, fără de care această dezvoltare normală nu era posibilă.

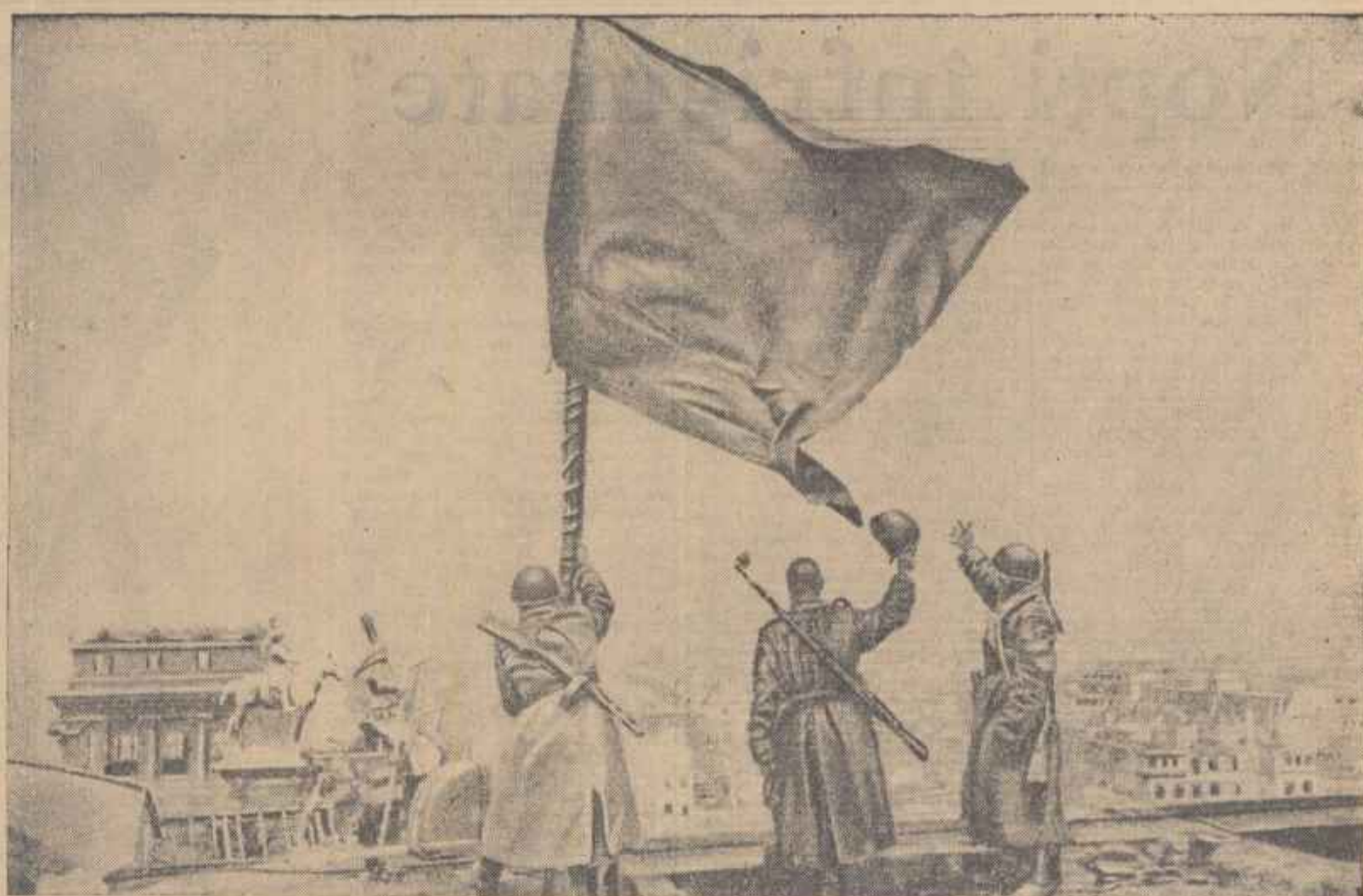
Spre deosebire de marele democrat revoluționar N. Bălcescu, care, după înfrînșirea revoluției de la 1848, conștientizînd că activarea în emigrație pentru o revoluție viitoare, întreprindea că aceasta trebuia să conștie în două revoluții și anume „o revoluție pentru unitatea națională”, iar mai tîrziu „una pentru independența națională”, conducătorii burgheziei n-au mai conceput dobîndirea independenței prin luptă, după înfrînșirea unității naționale.

În fața acestei grave situații, Rusia care și mai înainte ajutase cu arme și cu voluntari popoarele răsăritului din Balcani, se hotărîse să intervină direct cu armata în ajutorul lor. Nici una dintre celelalte puteri europene n-au urmat-o. De aceea, hotărîrea să pornească singuri în apărarea acestor popoare, Rusia decretase mobilizarea parțială a armatei în noiembrie 1876.

În loc să prelîndă independența din partea Turciei, care era cîlnată de răscoalele celorlalte popoare de la sudul Dunării și deci slabă, guvernul român au făcut jocul puterilor capitaliste din Apus și lîtu de toate jocul Angliei, care se străduia să mențină imperiul otoman. Nici chiar Turcia nu și susținea interesele sale cum i se apăraseră guvernului englez. Pe la începutul anului 1876, primul ministru englez lordul Gladstone și ministrul de externe lordul Derby măturaseră deschis că pentru Anglia „puțin importă de este sau nu o Romînie”.

Franța s-a aflat tot pe o poziție potrivnică, deoarece n-a dat nici un sprijin țării noastre.

Germania care și avea aici un pivot puternic în persoana prințului prusac Carol, voia să pară că ar sprijini Romînia. Numai că acest sprijin era precepușit la mare preț. Germania pretinzînd că în schimb Romînia să plătească

Zdrobind fascismul german, Armata Sovietică ridică steagul victoriei deasupra Berlinului eliberat

Măreața Zi a Victoriei

General locotenent
Floca Arhip
Adjunct al ministrului Forțelor
Armate ale R.P.R.

Popoarele lumii sărbătorește astăzi 9 Mai, înfrînșirea a 14 ani de la marea victorie obținută de coaliția antihitleristă asupra Germaniei naziste.

Cel de al doilea război mondial a pricinuit uriașe pagube popoarelor din Europa și Asia. Adîncirea continuă a crizei generale a capitalismului, anșurirea luptei din stîlul lagărului imperialist pentru pîrte de desfacere, pentru surse de materii prime, pentru o nouă împărțire a lumii, determinau puterile capitaliste — în perioada dinaintea celui de al doilea război mondial — să caute o ieșire din această situație, prin organizarea unui război împotriva Uniunii Sovietice, singurul stat a cărui economie nu cunoscuse stagnare, ci, dimpotrivă, o continuă înflorire.

La 22 iunie 1941 Germania hitleristă a atacat înfrînștea Uniunea Sovietică.

Alături asigură în fața puterilor naziste de război hitleriste. Uniunea Sovietică a pornit la luptă în Marele Război de Apărare a Patriei sale. Tocmai țelul eliberator al războiului împotriva Germaniei hitleriste s-a devenit baza pe care s-a constituit coaliția antihitleristă.

Loviturile nimicitoare date de Armata Sovietică cîmpilor hitleristiștii au zdruncinat puternic blocul fascist. Pentru a evita înfrînșirea trupelor sale comandamentul german a fost nevoit să transfere în repetate rînduri zeci de divizii de pe frontul de apus pe cel de răsărit și să decreteze mobilizarea generală.

Trupele sovietice dădau însă lovitură tot mai nimicitoare agresorilor hitleristiștii, alungîndu-i de pe teritoriul sovietic.

Ofensiva victorioasă a trupelor sovietice a creat condiții prietene pentru eliberarea de sub jugul fascist a unor țări ca: Romînia, Bulgaria, Polonia, Iugoslavia, Albania, Ungaria, Austria, a țărilor nordice, iar în ultimele zile ale războiului a Cehoslovaciei și Germaniei.

În primăvara anului 1945, trupele sovietice au făcut joncțiune pe Elba cu despăgubire considerabilă societății faștice neputînd Strusberg, alungată de aici pentru că escrocise statul român în construcția unei căi ferate, obținută prin cîrșărie cu prințul Carol, copărtas la această afaceri scandalosă. Și Austro-Ungaria și Italia au sprijinit interesele Turciei.

Dintre puterile europene, numai Rusia a îndemnat și sprijinit apa-dar lupta poporului român pentru cucerirea independenței naționale, așa cum a ajutat din plin lupta pentru libertate a popoarelor din Balcani subjugate de imperiul otoman.

Reprezentanții diferitelor grupuri politice burghezo-moșieresti au adoptat o atitudine de neutralitate condamnată. În această privință s-au făcut propuneri care de care mai lăză și mai neghioabă. Dimitrie Sturza, șeful partidului liberal, Dumitru Brăilău și alții erau de părere că Romînia nu trebuie să intre în război, ci să se retragă cu toții: cu domnitor, cu guvern, în munți, în timp ce armata urma să fie trimisă la vatră. Era o adevărată crimă față de acea armată de „cîlculari” care ciocotea de dorul luptei pentru dobîndirea neafrînșirii țării și aștepta cu nerăbdare începutul. Dar aceste mase legau de dobîndirea independenței naționale și satisfacerea năzuințelor lor pentru libertate democratică și pentru împroprietărire, ceea ce explică teama guvernărilor de a le da arme pentru a porni la război.

După o perioadă de sovietizare, s-au identificat cu năzuința de luptă pentru independență a poporului și unii dintre reprezentanții mai înaintați ai burgheziei industriale, interesați să înfrînșească predicile pe care le mai puneau domnia otomană în dezvoltarea economică a Romîniei. Astfel au fost Mihail Kogălniceanu și C. A. Rosetti.

Cheamă la conducerea Ministerului de Externe după ce fusese mult timp prizonier ca inițiator al reformei agrare de la 1864, Mihail Kogălniceanu rostește în parlamentul țării la 20 iulie 1876: „Strigătele de indignare și protestafie se aud din toate părțile și lumea creștină ne acuză cu glas tare că sancționăm prin neutralitatea noastră și prin tăcerea noastră acele crime hidoase care se comit aproape la porțile noastre”. Prin aceste cuvinte el acuză pe guvernul pentru poziția de neutralitate în care țineau România pînă atunci și totodată își arăta intenția de a veni în ajutorul luptei crînșe a popoarelor din sudul Dunării împotriva dominației turcești. „Ne este imposibil

cu unitățile aliate anglo-americane. Sub loviturile nimicitoare ale Armatei Sovietice, Germania hitleristă a fost nevoită să capituleze. Rolul hotărîtor în această victorie istorică a revenit Uniunii Sovietice, care a dus greul războiului pe umerii săi.

În afară de contribuția trupelor anglo-americane la înfrînșirea fascismului, în timpul celui de-al doilea război mondial, un aport lăsemnat în această luptă a fost adus de către mișcările populare de rezistență antifascistă și insurecțiile armate dintr-o serie de țări din răsăritul și apusul Europei ca: Polonia, Romînia, Bulgaria, Iugoslavia, Cehoslovacia, Albania, Grecia, Franța, Italia, Norvegia, mișcări în fruntea cărora au stat partidele comuniste și muncitorești. În țara noastră, la 23 August 1944, în condițiile create de victoriile armatei sovietice asupra cîmpilor hitleristiștii, forțele patriotice, organizate și conduse de Partidul Comunist, au înfrînșuit insurecția armată a războiului de eliberare națională. Pentru poporul nostru, constituie o mîndrie legătură lăpuită cu unitățile armatei romîne — au luptat alături de puternica armată sovietică, aducînd o contribuție activă la zdrobirea fascismului.

După 23 August 1944, răspînzînd rîmări Partidului Comunist Român, armata romînă, în rîndurile căreia ciocotea de multă vreme împotriva cîmpilor hitleristiștii, a participat alături de Armata Sovietică la războiul antihitlerist, pînă la cucerirea victoriei finale asupra Germaniei naziste.

Împreună cu Armata Sovietică, trupele romîne au luptat pentru eliberarea Ardealului, Ungariei și Cehoslovaciei. De-a lungul operațiunilor purtate pe aceste teritorii, armata noastră a avut tot timpul ca efective luptătoare peste 350.000 de oameni, care au participat la 367 bătălii și lupte, eliberînd 3831 localități. Trupele romîne au capturat 103.414 prizonieri și au provocat înamicului mari pierderi în material tehnic și efective. În acest război, mulți militari romîni au săvîrșit nenumărate fapte de vitejie, înfrînșcîndu-se în rîndurile eroilor luptelor împotriva fascismului. Amintirea acestor eroi, faptele lor de armă sînt veșnic vii

(Continuare în pag. 3-a)

TELEGRAME

Tovarășului ANTONIN NOUOTNY,
Președintele Republicii Cehoslovacie și prim secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia

Tovarășului ULIAM SIROKY,
Președintele Guvernului Republicii Cehoslovacie

PRAGA

În numele Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, al Prezidiului Marii Adunări Naționale, al Consiliului de Miniștri și al întregului popor român, vă transmitem dv. și poporului frate cehoslovac un cald salut tovarășesc și cele mai cordiale felicitări cu prilejul celui de-a 14-a aniversări a eliberării Cehoslovaciei de sub jugul fascist.

Oamenii muncii din țara noastră urmăresc cu adîncă satisfacție succesele deosebite obținute de poporul cehoslovac pe drumul lăuririi unei vieți noi, al desăvîrșirii construcției socialismului în patria sa.

În anii puterii populare, prietenia tradițională dintre popoarele romîne și cehoslovace și relațiile socialiste de colaborare și înfrînșurare frățească se dezvoltă necontenit spre binele țărilor noastre, contribuind la întărirea unității lagărului socialist în frunte cu marea și puternica noastră prietenă Uniunea Sovietică.

Vă urăm, dragi tovarăși, din toată inima, dv. și popoarelor Cehoslovaciei, noi victorii în desăvîrșirea construcției socialismului, în lupta pentru cauza pacii și colaborării între toate țările lumii.

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romîne
Prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român

CHIVU STOICA Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romîne

ION GHEORGHE MAURER Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romîne

Tovarășului UACLAV DAVID
Ministrul Afacerilor Externe al Republicii Cehoslovacie

PRAGA

Cu prilejul celui de-a 14-a aniversări a eliberării Cehoslovaciei de sub jugul fascist, permitemi-mi vă rog, stimate tovarășe ministru, să vă transmitem cele mai cordiale felicitări și urări de noi succese în opera de desăvîrșire a construcției socialismului în Republica Cehoslovacie și să-mi exprim convingerea că relațiile de prietenie existente între țările noastre se vor dezvolta și pe viitor spre binele popoarelor romîne și cehoslovace.

AVRAM BUNACIU
Ministrul Afacerilor Externe al Republicii Populare Romîne

